

Moji tovariši.

(Pripoveduje Janko Barlè.)

Prav ugodno mi je v mojih dveh sobicah. Ko bi bili nekoliko prostornejši, da nekoliko bolje porazmestim svojo ropotijo, ne bi škodilo; nú, pa je tudi tako dobro. Vedno sem vesel, če morem biti doma. Knjige, v dolgih vrstah zložene, ponujajo se mi vedno: daj beri me, beri! Ali kaj, ker tako malo utegnem in ker me opraviila vedno zovejo drugam! Zato sem pa vedno vesel, če se morem doma prav po domače oddehniti, saj mi je doma tako veselo. Hm, in tudi nisem sam. Pet tovarišev imam, kateri me prav ugodno zabavajo in mi prepevajo iz vsega grla, tako da moram postati tudi sam vesel, pa če sem še tako otožen in nejevoljen. Kdo so ti? Le počakajte, precej vam jih predstavim.

Prva dva sta kanarčka v žoltih suknjicah, rumena kakor turšični žganček. Tretji je tudi kanarček, vendar on si je umislil malo drugačno oblačilce. Kapico ima zelenkasto, suknjico tudi, a ovratnik in telesnik sta mu pa rumena. Četrti je lišček, kateri se je oblekel, kakor da ide v svate. Kapico si je umislil ta gizdalin kar v treh barvah: spredaj je rudeča, v sredi bela, a od zadej na zatilniku lepo črna. Druga obleka mu je sajasto bela, obšita z rumenkasto zlatimi obšivi, a krajci pri suknjici in repek so mu pa črni z belimi lisami. Nú, zadnji v tem društvu je starina čižek, kateri je vedno poln muh in šal. Obleka mu res ni bogata, zelena je z rumenimi progami, saj se on za obleko mnogo ne briga, ali je veseljakovič od kljuna do krempljčkov. Za želodček posebno skrbi, a ne ustraši se nobenega, še celo mene ne. Naj mu pridem še tako blizo, on stoji mirno in me gleda ponosno, češ: mi smo mi, kaj bi tisto. Popreje sem imel še dva, katera sta se pripeljala sem k nam čez morje, bila sta neki celo iz Brazilije, on in ona. Bila sta majhna, kakor palček, imela sta rudeča kljunčka, krvavo rudeča telesnika posuta z malimi pikicami, rujava suknjico in metlast repek. Pevca sta bila slaba. On je res včasih zažvižgal nekakovo pesmico, katera se je vedno jednako dovršila, vendar to mi ni bilo dosti. Dal sem ju prijatelju, kateremu sta bila povšeči.

Prvi trije stanujejo vsak v svoji kletki, lišček in čížek sta pa skupaj. Pri zajuterku se res včasih malo pokregata, vendar drugače sta si dobra prijatelja. To si lahko mislite, kakovo petje in kakov vrišč je v moji sobi, kadar se oglase vsi ti krilati pevci. Kanarčki kot izurjeni pevci, kateri so poučeni v vseh pevskih umetnostih, vodijo, a lišček in čížek, kot domača pevca, pa prilagata, vendar tako, da ima čížek vedno zadnjo s svojim glasnim črrrr.

Bilo je nekako tiste dni, ko sem oddal ona braziljanca svojemu prijatelju. Šel sem po obedu v kót na naslonjač, čital neko knjigo in poslušal svoje tovariše pevce, kateri so prepevali kakor za stavo. Najedenkrat so utihnili. Jaz sem sedel mirno, tako, da niso niti opazili, da sem v sobi. Kar se oglasi čížek:

»Nù, hvala Bogu, da je naš gospod tako pameten, da se je znebil onih sitnih nebodiju treba. Hencajte, to je bila gospoda! Nas jednega še pogledati nista hotela. Pa če bi bilo že kaj na njiju! Drobno, gospodsko in zbirično, da še svoj živi dan nisem videl kaj takevega. Ona drobna prosena zrnca sta še zobala, drugega pa nič. In pa če se je on vsakega tretjega dne malo oglasil s tisto svojo pesmico, katera me je kar po ušesih šegotala, mislil je že, da se mu bodemo mi vsi poklanjali, kakor pevskemu mojstru. Pevec nisem, vendar povem, da se ga niti v petju ne ustrašim.«

»Ej, nista bila ne Bog vé kaj«, dejal je prvi kanarček. »Čudil sem se le našemu gospodu. On je bil prve dni kar zamaknjen v ta tujca. Ste li videli, kako ju je zmeraj ogledoval, kakor da nas kar nič več v hiši ni. In mene je precej premestil s tega ličnega stojalca na steno in nju postavil sem gori. Zdaj smo pa zopet dobri, kaj ne?«

»Ne čudite se, prijatelji«, oglasil se je lišček, »to je že tako na svetu. Ona dva sta bila neki onkraj morja doma, a kar je tuje in od daleč, to se bolj ceni. Ko bi bili mi od kod drugod, kdo vé, kako bi nas cenili.«

»Če bi bilo pa tisto toliko vredno«, govoril je drugi kanarček, »znamenita je tudi rodovina kanarčkov. Slišal sem pripovedovati, ko sem bil še v gnjezdu, da izvira tudi naša rodovina iz daljnjih krajev. Tam nekje

sredi morja na nekih otokih so živeli naši stari in še sedaj živé naši sorodniki. Tamkaj, pravijo, da ni snega in zime, tamkaj bi lahko letali zunaj na prostem, tukaj pa ne moremo. Baš zaradi lepega petja so nas prinesli ljudje v te kraje in sedaj živimo le po kletkah. Jaz sem se zvalil v ličnem gnjezdecu v kletki in še trije drugi. Vrlo dobro smo bili oskrbljevani, ali ko smo nekoliko odrasli in dobili perje, razdružili so nas, vendar smo bili blizo starih, tako, da smo se mogli z njimi pogovarjati. Tudi peti smo se naučili od njih. I, saj pravijo, da se še vol nauči od vola orati, pa bi se ptič od ptiča ne naučil peti. S početka je šla trda, peli smo bolj tiho in hripavo, a kasneje je bilo grlo vedno bolj gladko, dokler sem naposled gostolel, kakor bi bil že star ne vem koliko let. Naš sedanji gospod je pogostoma prihajal v ono hišo, kjer sem zagledal luč sveta, in dobro se ga še spominjam, kako nas je veselo opazoval, ko smo še na pol goli čepeli v mehkem gnjezdecu. Jeden bode vaš, dejali so oni ljudje, kjer smo bili doma, in ko smo odrasli, izbral je gospod baš mene. Kako me je veselo nesel semkaj, dasi sem se težko ločil od svojcev. Vendar privadil sem se skoraj, ker je naš gospod dober in nas tako ljubi. Seveda rad bi pač zvedel, kako je z mojimi, kje so in ali še žive. Zmislil se pač pogostoma na nje.«

»Tudi moje življenje je prav podobno tvojemu«, dejal je drugi kanarček. »Nù, toliko vem, da nisem imel nobenega tovariša v prvi mladosti, nego bil sem sam v gnjezdu. Star duhovni gospod nas je imel in ljubil zelo, prav kakor sedanji, kateri je večkrat obiskal starega gospoda. Dolgo sta sedela večkrat pri mizi in se razgovarjala o raznih stvareh, katerih jaz največ nisem niti razumel, a mi smo pa v kletkah gostoleli. Oj, to je bilo prijetno. Toda ne dolgo. Prišla je nesreča k nam, in zgubil sem v kratkem oba stara; on je poginil doma, nekega dné mu je hipoma potihnila pesenca, padel je doli, stegnil nožice in po njem je bilo. Pravijo, da dosti kanarčkov pogine tako. Kmalu potem je prešla še kanarka. Ušla je na vrt, ko je dekla pospravljala sobo in nerodnica pustila odprto — okno in kletko. Nisem je videl več. Lovili so jo dolgo časa, ali revica je bila

vsaj zbegana, dokler je niso, kakor je pripovedoval družega dné stari gospod, zatolkli nekakovi hudobni ptiči, katerim pravijo vrabci.«

»Aha, vrabci«, zasmejal se je čižek, »kje je kakova stvar, kjer ni njih poleg! In ne poznate jih? Nekoliko so nam sicer v rodu, vendar drugače so pa to pravi cigani med ptiči.«

»Ostal sem tako sam pri starem gospodu«, nadaljeval je kanarček. »Starost je slabost, pravijo, in moj dobri stari gospod je bil tudi vedno bolj slab. Največ je ležal v postelji, ali pa slonel na naslonjaču, jaz sem pa žvrgolel na oknu. Večkrat me je milo pogledal. Na zadnje kar več nič ni vstajal. Zdravniki so hodili k njemu, vendar pomagati mu niso mogli; nekega jutra je zaspal za zmeraj. Njega so odnesli v grob, mene je pa vzel sedanji gospod, kateri je bil pokojniku dober prijatelj. Žalujem še vedno po pokojnem gospodu, vendar drugače mi je prav ugodno v vaši družini, tovariši.«

»Jaz vam skoraj nimam česa povedati«, govoril je kanarček v zeleni kapici in suknjici. Zlegel sem se pri nekem ptičarju, kateri se je bavil največ z rejo kanarčkov, katere je potem prodajal. Bilo nas je po sobi več kakor štirideset. Kričanja in pogovarjanja je bilo dovolj, vendar prav tako ugodno nam tudi ni bilo. Gospodar, kateri nas je gojil le zaradi denarja, ni imel srca za nas, hrane je bilo malo, da smo se večkrat med seboj zlasali, in zdaj je jeden zdaj drugi zapustil našo družbo, ker ga je gospodar prodal. Red je prišel tudi na me. Naš sedanji gospod je prišel nekoč k našemu gospodarju, ogledoval nas nekoliko časa, pokazal name rekoč: Tega le vzamem v zeleni kapici in suknjici, odštél nekoliko svetlega denarja, zavil v rutico in odnesel sem, kjer še sedaj prebivam.« (Konec prih.)

Toliko dela!

Do zimi je že še bilo, ali sedaj! O da bi vi vedeli, koliko opravkov ima Rezika! No, saj vam ni treba praviti, ker se vam godi tudi tako. Kaj ne, zjutraj je